

گारانتی یا وارانتي مسئله این است!

سمیه محمدنیا حنایی - در دنیای امروز یکی از مشخصه هایی که روی قیمت کالاها تاثیر قابل توجهی دارد، داشتن یا نداشتن برگه ضمانت نامه است. بیشتر خریداران همین که کالایی دارای برگه ضمانت نامه باشد خیالشان بابت کالا راحت است. فکری که آقای کریمی هنگام استفاده از گارانتی یخچالش می کرد. آقای کریمی هشت ماه پیش یک یخچال خرید که روی برگه ضمانت نامه فارسی آن نوشته بود به صورت کلی تا ۱۸ ماه ضمانت می شود. آقای کریمی بعد از هفت ماه متوجه شد که جنس خریداری شده

آن مشخصات و کارایی را که مد نظرش بوده است ندارد و با خیال خوش گارانتی ۱۸ ماهه اش، برای استفاده از آن ضمانت نامه راهی فروشگاه شد. در فروشگاه فروشنده اذعان کرد که این کالا تنها ۷۲ ساعت گارانتی دارد و چیزی حدود ۱۸ ماه وارانتي اما چون در زبان فارسی کلمه ای معادل گارانتی و وارانتي وجود ندارد از لفظ ضمانت نامه استفاده شده است! وگرنه تفاوت میان گارانتی و وارانتي از زمین تا آسمان است.

آیا تا به حال شما هم متوجه این دو واژه در برگه ضمانت نامه شده اید؟ آیا تفاوت محتوایی این دو واژه را می دانید؟ گارانتی در واقع به معنای قول لازم الاجرای است که تولید کننده به خریدار می دهد و در آن متذکر می شود چنان چه شرایطی که

در بند بند ضمانت نامه آمده است بر سر وسیله تولید شده آن به وجود آید، تولید کننده موظف است تا اصل پول کالا را در ازای باز پس گرفتن کالا بپردازد. در واقع گارانتی ها مانند ضمانت وام توسط ضامن عمل می کند، یعنی چنان چه وام گیرنده اقساط خود را پرداخت نکند این ضامن یا گارانتی کننده است که موظف به پرداخت اقساط می شود.

وارانتي با آن که در زبان فارسی به ضمانت معنا می شود اما محتوای متفاوتی دارد. در وارانتي جایی برای بازگرداندن کالای خریداری شده و استرداد وجه وجود ندارد و فروشنده یا تولید کننده در مدت وارانتي که معمولاً از دوره گارانتی طولانی تر است تنها ضمانت تعمیر و تامین قطعات کالا را بر عهده می گیرند.

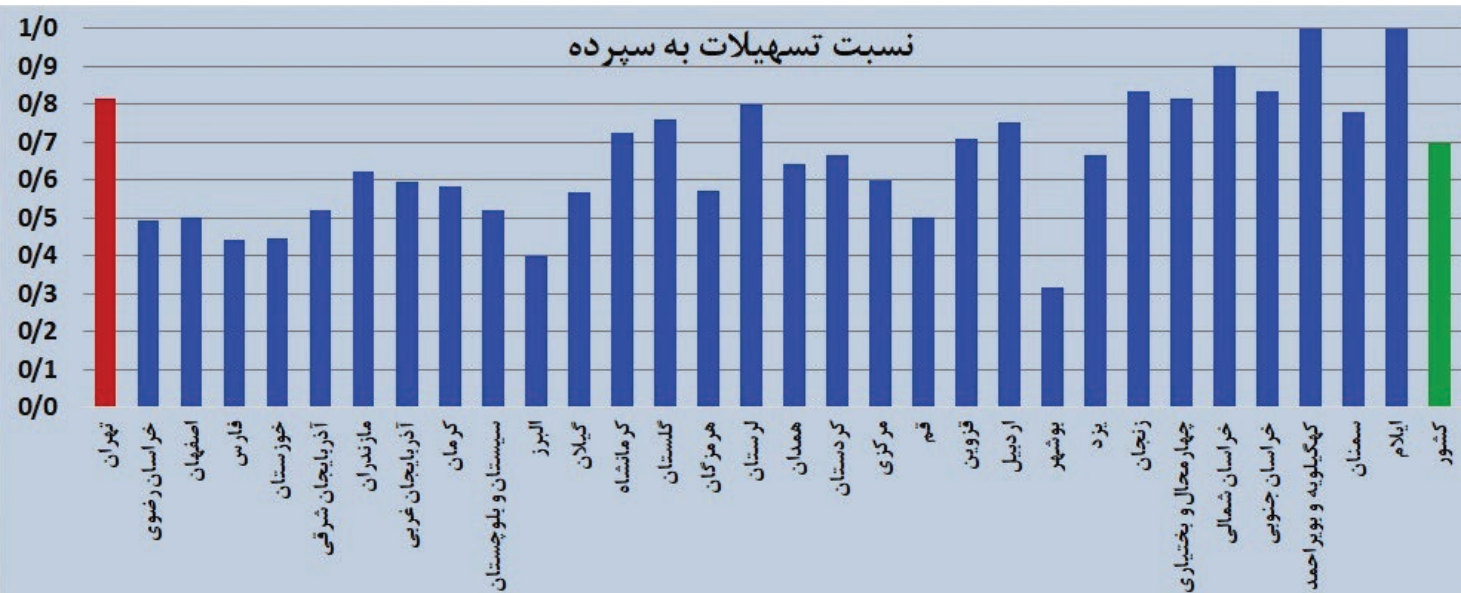
۱۸۱ هزار میلیارد تومان اضافه در جیب تهرانی ها

بازرسی آمارهای بانک مرکزی از سپرده ها و تسهیلات بانکی مشخص شد که تهرانی ها بیش از سهم خود از منابع بانکی بهره مند شده اند

کرده است اما قاعدتاً نمی توان آمار سپرده های سال ۹۹ را با جمعیت سال ۹۵ مقایسه کرد. با این حال مرکز آمار برآوردی از جمعیت کشور در سال های پس از ۹۵ داشته که براساس آن جمعیت کشور در سال ۹۹ را ۸۴,۰۳۸,۰۰۰ نفر برآورد کرده است. اگر همین آمار را ملاک قرار دهیم در عمل سرانه سپرده بانکی هر ایرانی، ۳۶,۴ میلیون تومان است. یعنی هم اکنون هر ایرانی به طور میانگین حدود ۳۶ میلیون تومان سپرده بانکی اعم از سپرده جاری، قرض الحسنه، کوتاه مدت یا بلند مدت دارد، اما قطعاً بسیاری از ما این آمار را با واقعیت زندگی خود بسیار متفاوت می دانیم. مسئله کجاست؟

بسیاری از آمارهای اقتصادی برای ملموس شدن و قابلیت مقایسه با جیب هر یک از ما باید تبدیل به سرانه شود. به این معنا که با تقسیم آمار مدنظر به تعداد جمعیت کشور سرانه آن آمار به تفکیک هر ایرانی مشخص می شود. یکی از مهم ترین آمارهای بانک مرکزی، آمارهای سپرده و تسهیلات بانکی است. براساس آخرین آمار بانک مرکزی که اطلاعات سپرده و تسهیلات بانکی را برای تیرماه امسال اعلام کرده است، مانده سپرده های بانکی ۳۰۵۹ هزار میلیارد تومان (۳,۰۵۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) است. در این میان آخرین آمار قطعی از جمعیت، مربوط به سرشماری سال ۹۵ است که جمعیت کشور را ۷۹,۹۲۶,۲۷۰ اعلام

مهدی
حسن زاده
روزنامه نگار
اقتصادی

اگر ملاک
عادلانه
پرداخت
تسهیلات
بانکی را، سهم
هر استان از
تسهیلات به
میزان سهم
هر استان از
سپرده های
بانکی بدانیم،
تهرانی ها ۱۸۱
هزار میلیارد
تومان بیش
از تسهیلات
دریافت کرده
و سهم سایر
استان ها را به
خود اختصاص
داده اند

منابع بانکی را نشان می دهد، نسبت تسهیلات به سپرده به تفکیک استان هاست.

چنان که نمودار نشان می دهد، در استان های محروم به دلیل سطح پایین درآمدها و در نتیجه حجم سپرده اندک مردم در این استان ها، سعی شده است، تسهیلات به نسبت بیشتری پرداخت شود و به همین دلیل در استان های محرومی نظیر ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی و جنوبی، چهارمحال و بختیاری، زنجان و لرستان، نسبت تسهیلات به سپرده ۸۰ درصد است. یعنی بانک ها در این استان ها، بیش از ۸۰ درصد سپرده های دریافتی خود را تسهیلات داده اند.

در استان های برخوردارتر این نسبت بین ۵۰ تا ۶۰ درصد است. میانگین کل کشور نیز ۶۹ درصد است ولی نکته جالب، استان تهران است که با نسبت ۸۲ درصد، تافته جدا بافته ای در این زمینه است.

هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی تا پایان تیر ۹۹، سهم تهرانی ها ۱۳۷۱ هزار میلیارد تومان بوده است.

این فاصله ۹ درصدی سهم تهرانی ها از سپرده ها و تسهیلات بانکی در حقیقت سهم بیشتر تهرانی ها از تسهیلات بانکی را نشان می دهد. به عبارت دیگر اگر ملاک عادلانه پرداخت تسهیلات بانکی را، سهم هر استان از تسهیلات به میزان سهم هر استان از سپرده های بانکی بدانیم، تهرانی ها ۱۸۱ هزار میلیارد تومان بیش از استحقاق خود، تسهیلات دریافت کرده و سهم سایر استان ها را به خود اختصاص داده اند. سهمی که می تواند تاثیر مهمی در رونق دیگر مناطق کشور داشته باشد.

نشانه آماری مهم درباره نابرابری در توزیع منابع بانکی

آمار دیگری که در همین زمینه نابرابری در توزیع

بانزدیک به ۱۴ میلیون جمعیت، فقط ۱۷ درصد جمعیت کشور را داراست ولی ۵۶ درصد سپرده های بانکی در این استان است. اگرچه بانک مرکزی در ذیل جداول آماری مربوط به سپرده و تسهیلات بانکی به تفکیک استان ها اعلام کرده است: «یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده ها در استان تهران استقرار دفاتر بسیاری از شرکت ها و مؤسسات تولیدی سایر استان ها در استان تهران بوده و عمده فعالیت های بانکی آن ها از طریق شعب بانک ها و مؤسسات اعتباری استان مذکور انجام می شود» اما در عمل این آمار نشان دهنده تمرکز گرای و تجمع ثروت در پایتخت و سهم اندک دیگر استان ها از منابع بانکی است. اگر به مقایسه رقم تسهیلات با سپرده بپردازیم، این مسئله نمود بیشتری دارد. چنان که استان تهران با وجود دارا بودن ۵۶ درصد سپرده های بانکی، ۶۵ درصد تسهیلات بانکی را به خود اختصاص داده و از مجموع ۲۱۲۵

بخشی از علت وقوع این پدیده به تفکیک فعالیت های تجاری و شخصی بر می گردد. قاعدتاً بخش قابل توجهی از منابع بانکی، منابع مربوط به شرکت ها و فعالان اقتصادی است و به همین دلیل سرانه سپرده های بانکی به معنای بر خورداری افسرد از این میزان سپرده بانکی نیست، بلکه سپرده های شرکت ها و فعالان اقتصادی نیز در این آمار وجود دارد و چون بین همه سرشکن می شود، در عمل این آمار خود را بیشتر از واقعیت نشان می دهد.

علت دیگر به توزیع سپرده ها و منابع بانکی در نقاط مختلف کشور بر می گردد. اگر به آمار سپرده های بانکی به تفکیک استان ها نگاهی بیندازیم، مسئله روشن می شود. براساس آمار بانک مرکزی، از ۳۰۵۹ هزار میلیارد تومان، سپرده های بانکی کل کشور، ۵۶ درصد، شامل ۱۶۸۱ هزار میلیارد تومان، مربوط به استان تهران است. این در حالی است که استان تهران